

[View this email in your browser](#)

Biosfärområde Biosfäärialue

Nyhetsbrev - Uutiskirje 2/2021

I detta nyhetsbrev informerar lokala aktörer om aktuell verksamhet för en hållbar utveckling i Skärgårdshavets biosfärområde. Nyhetsbrevet finns även på biosfärområdets hemsida www.biosfar.fi

Paikalliset toimijat kertovat tässä heidän kestäväen kehityksen ajankohtaisesta toiminnasta Saaristomeren biosfäärialueella. Uutiskirje löytyy myös biosfäärialueen kotisivuilta www.biosfar.fi

[Subscribe](#)
[Past Issues](#)
[Translate ▼](#)

Bilder från utbildningen 2018-2019

Blivande ambassadörer på kurs

Nu i december har den andra utbildningen av biosfärambassadörer för Skärgårdshavets biosfärområde inletts. Utbildningen arrangeras av biosfärområdet i samarbete med Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi och Brahea vid Åbo Universitet. Liksom förra gången har utbildningen väckt ett stort intresse, deltagarna är strax över 40 stycken.

Biosfärambassadörerna utgör en viktig del av Skärgårdshavets Unesco biosfärområdes organisation. På frivillig basis och på sitt eget sätt bidrar ambassadörerna till att främja en hållbar utveckling i området. De sprider kunskap om biosfärområdet och dess verksamhet inom sina kontaktnät, förverkligar verksamhet som bidrar till biosfärområdets målsättningar och/eller bidrar till verksamhet som drivs av biosfärområdeskontoret eller dess partners.

Under våren fortsätter utbildningen, med målet att kunna utexaminera de nya ambassadörerna till sommaren!

Uudet lähettiläät kurssilla

Joulukuussa aloitettiin Saaristomeren biosfäärialueen lähettiläiden toinen koulutus. Koulutuksen järjestää biosfäärialue yhteistyössä Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi -instituutin ja Turun yliopiston Braheakeskuksen kanssa. Kuten edelliselläkin kerralla, koulutus on herättänyt suurta kiinnostusta ja osallistujia on reilu 40.

Biosfäärialueen lähettiläät ovat tärkeä osa Saaristomeren Unesco-biosfäärialueen organisaatiota. Vapaaehtoisuudelta toimivat lähettiläät myötävaikuttavat omalla tavallaan alueen kestävä kehityksen edistämiseen. He levittävät tietoa biosfäärialueesta ja sen toiminnasta kontaktiverkostoissaan, toteuttavat biosfäärialueen tavoitteita edistävää toimintaa ja/tai osallistuvat toimintaan, jota biosfäärialueen toimisto tai sen kumppanit harjoittavat.

Koulutus jatkuu kevään aikana ja tavoitteena on, että uudet lähettiläät valmistuvat kesäksi!

Skärgårdshavets vinterträff - Saaristomeren talvitapaaminen 4.3.2021!

Nytt från Biosfärakademin

Biosfärakademin är det gemensamma namnet för Skärgårdshavets Unesco biosfärområdes pedagogiska verksamhet. Akademin är nu inne på sitt andra verksamhetsår, som projektledare jobbar pedagog **Erika Silventoinen**. Biosfärakademin har från starten finansierats av Brita Maria Renlunds stiftelse, Svenska kulturfonden och Konstsfundat, och vi kan glada meddela att från och med i vår står även SFV som en av bidragivarna.

Uutta Biosfääriakatemiasta

Biosfääriakatemia on Saaristomeren Unescon biosfäärialueen pedagogisen toiminnan yhteisnimitys. Akatemialla on käynnissä nyt toinen toimintavuosi, hankevastaavana työskentelee pedagogi **Erika Silventoinen**. Biosfääriakatemiaa ovat alusta lähtien rahoittaneet Brita Maria

Stiftelsen
BRITA MARIA RENLUNDS
minne

KONSTSAMFUNDET

Svenska
kulturfonden

SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER

Ny läshörna på biosfärstigen i Korpo

I samarbete med Korpo Kulturgille, Korpo bibliotek och Pargas stads kulturparlament invigdes läshörnan vid Korpo skolcenter den 24 september. Läshörnan finns invid den planerade naturstigen i Verkan. I läshörnan finns bänkar där man kan slå sig ner för att läsa en bok eller bara njuta av den vackra naturen. Läshörnan kompletteras inom kort med några djurskulpturer i trä - "läsdjur", mer sittplatser, samt ett bord. Djurskulpturerna skapas av den lokala konstnären Kimmo Ylönen.

Naturstigen kommer att få en kort avstickare där naturstogens besökare kan fundera kring inre hållbarhet med hjälp av pilgrimens sju nyckelord: Enkelhet, Långsamhet, Andlighet, Delande, Bekymmerslöshet, Frihet och Tystnad. Varje nyckelord illustreras med en bild av ett djur som är vanligt förekommande i biosfärområdet.

Foton/Kuvat: Erika Silventoinen

Uusi lukunurkkaus biosfääripolulla Korppoossa

Korppoon koulukeskuksen lukunurkkaus vihittiin käyttöön 24. syyskuuta yhteistyössä Korpo Kulturgille -yhdistyksen, Korppoon kirjaston ja Paraisten kaupungin Kulttuuriparlamentin kanssa. Lukunurkkaus sijaitsee suunnitellun luontopolun lähellä Verkanissa. Lukunurkkauksessa on penkkejä, joihin voi istahtaa lukemaan kirjaa tai vaikka vain nauttimaan luonnon kauneudesta. Lukunurkkausta täydennetään lähiaikoina puisilla eläinveistoksilla – "lukueläimillä", uusilla istumapaikoilla sekä pöydällä. Eläinveistokset toteuttaa paikallinen taiteilija Kimmo Ylönen.

Luontopolkuun tulee lyhyt sivupolku, jossa luontopolulla kävijät voivat pohdiskella sisäistä kestävyyttä pyhiinvaelluksen seitsemän avainsanan avulla: yksinkertaisuus, kiireettömyys, hengellisyys/henkisyys, jakaminen, huolettomuus, vapaus ja hiljaisuus. Jokaista avainsanaa havainnollistaa kuva jostakin biosfäärialueella yleisesti esiintyvistä eläimistä.

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate](#) ▼

The story of the Korpo Pike (Christmas) Pike

Kestävyyssaiheista materiaalia peruskouluihin

Biosfääriakatemiolla ja Paraisten kaupungin sivistysosastolla on käynnissä yhteistyöhanke, jossa valmistelemme yhdessä opettajien kanssa kestävyysaiheista materiaalia peruskouluihin. Materiaalin valmistumista odotellessasi voit ensin katsoa elokuviamme, joissa käsitellään esimerkiksi kalojen aisteja ja Korppoon jouluhaukiperinnettä. Elokuvat ovat katsottavissa [biosfäärialueen YouTube-kanavalla](#). Kevään aikana elokuvalista täydentyy animaatioelokuvalla "Miten voit maa?", johon sisältyy myös ohjausmateriaalia kouluille ja varhaiskasvatyksiköille.

Hållbarhetsmaterial för grundskolan

Biosfäriakademien har ett samarbete med Pargas stads bildningsavdelning, där vi tillsammans med lärarna utarbetar hållbarhetsmaterial för grundskolan. I väntan på att materialet ska bli klart kan man börja med att titta på våra filmer, som handlar om tex. fiskens sinnen och traditionen om julgäddan från Korpo. Filmerna finns på [biosfärområdets YouTube-kanal](#). Under våren kompletteras listan med filmer med animationsfilmen "Hur mår du jord?", som inkluderar handledningsmaterial för skolan och småbarnspedagogiken.

Kartläggning av klimatoro bland finlandssvenska ungdomar

Tillsammans med psykologienheten vid Åbo Akademi har Skärgårdshavets Unesco biosfärområde gjort en kartläggning över förekomsten av klimatoro hos ungdomar på andra stadiet. Studien genomfördes i finlandssvenska gymnasier och yrkesskolor under hösten 2021. Kartläggningen visar att ungefär hälften av ungdomarna känner klimatoro. Klimatoron är högre bland kvinnor och bland dem som befinner sig i huvudstadsregionen. Klimatångest i klinisk bemärkelse förekommer dock sällan.

Finlandssvenska ungdomar verkar, i relation till klimatförändringen, främst oroa sig för djuren och naturen, framtida generationer samt människor i fattiga länder. Då det gäller oro överlag oroar sig ungdomarna mest över framtiden, skolan och betyg samt klimatförändringarna. Av kartläggningen som gjordes framkom att ungdomarna får information om klimatförändringarna via sociala medier samt via skolan.

Eftersom skolan har en viktig roll gällande att sprida kunskap om klimatförändringarna kommer Skärgårdshavets biosfärområde att samarbeta kring dessa frågor tillsammans med skolor och andra aktörer för att skapa material och redskap som stöder ungdomar som känner klimatoro eller -ångest. Kartläggningen kommer även att utmynnas i två Pro gradu-avhandlingar om faktorer som predicerar klimatoro och sambandet mellan olika copingstrategier och klimatoro.

Kartoitus suomenruotsalaisten nuorten ilmastohuolesta

Saaristomerens Unesco-biosfäärialue on yhdessä Åbo Akademin psykologian yksikön kanssa kartoittanut ilmastohuolen esiintyvyyttä toisella asteella opiskelevien nuorten keskuudessa. Tutkimus toteutettiin suomenruotsalaisissa lukioissa ja ammattikouluissa syksyn 2021 aikana. Kartoitus osoittaa, että noin

Suomenruotsalaiset nuoret ovat ilmastonmuutoksen vuoksi huolissaan ensisijaisesti eläimistä ja luonnosta, tulevista sukupolvista sekä köyhien maiden ihmisistä. Yleisesti ottaen nuoret ovat eniten huolissaan tulevaisuudesta, koulusta ja todistuksesta sekä ilmastonmuutoksesta. Kartoituksessa ilmeni, että nuoret saavat tietoa ilmastonmuutoksesta sosiaalisen median ja koulun kautta.

Koska koululla on tärkeä rooli ilmastonmuutosta koskevan tiedon levittämisessä, Saaristomerен biosfäärialue toimii yhteistyössä koulujen ja muiden toimijoiden kanssa sellaisten materiaalien ja välineiden luomiseksi, jotka voivat tukea ilmastohuolta tai -ahdistusta tuntevia nuoria. Kartoituksen tuloksena syntyy myös kaksi pro gradu -tutkielmaa, joissa käsitellään ilmastohuoleen johtavia tekijöitä sekä erilaisten selviytymisstrategioiden ja ilmastohuolen välistä yhteyttä.

Katja Bonnevier, Vilma Lehtovaara & Meriem Bouamrame

Samarbetsforum om Finlands biosfärområden

I början av november hölls ett gemensamt samarbetsforum för biosfärområdena i Norra Karelen och Skärgårdshavet, samt Päijänne, där man länge arbetat med att försöka etablera ett biosfärområde och där arbetet nu fått förnyad kraft. I samarbetsforumet deltog inbjudna aktörer från alla tre områden för att utbyta erfarenheter om organisationernas uppbyggnad, ambassadörs- och andra utbildningsprogram, biosfärademin och kommunikation. Deltagarna fick även en global uppdatering om MAB-programmet av programspecialist Meriem Bouamrame från UNESCO-sekretariatet i Paris.

Suomen biosfäärialueiden yhteistyöfoorumi

Marraskuun alussa järjestettiin Pohjois-Karjalan ja Saaristomerен biosfäärialueiden välinen yhteinen yhteistyöfoorumi. Mukana oli myös Päijänne, jossa on pitkään tehty työtä biosfäärialueen perustamiseksi ja jossa tämä työ on nyt saanut uutta tuulta purjeiden alle. Yhteistyöfoorumiin osallistui kutsuttuja toimijoita kaikilta kolmelta alueelta vaihtamaan kokemuksia organisaatioiden rakenteesta, lähettiläsohjelmasta ja muista koulutusohjelmista, biosfääriakatemiasta ja viestinnästä. Osallistujat saivat myös globaalın päivityksen MAB-ohjelmasta Unescon Pariisissa sijaitsevan sihteeristön ohjelma-asiantuntija Meriem Bouamramelta.

Årets miljögränning 2021 till Houtskär

Utmärkelsen "Årets miljögränning i Pargas" delas årligen ut av stadens miljöbyrå och biosfärområdet för att uppmärksamma en betydelsefull handling som utförts och som förbättrat miljöns tillstånd i Pargas och Skärgårdshavet. År 2021 premieras PRO HOUTSKÄR RF för sitt långsiktiga engagemang för den lokala miljön och Östersjön.

Miljögruppen på Houtskär grundades år 2005 för att bevara och främja närmiljön i Houtskär, med speciell tyngdpunkt på den unika havsmiljön. Samma år ordnades den första miljödagen, som sedan dess varit en årlig händelse och ett viktigt forum för information och diskussion kring aktuella lokala miljöfrågor gällande vattenmiljön, växter och djur, trafik och avfallshantering. En stor arbetsinsats har miljögruppen satt på att förbättra Hålxvikens tillstånd. Inom projektet Pro Hålx vik kartlades utsläppskällorna, vattnets och bottenens tillstånd undersöktes och åtgärder genomfördes för att minska belastningen. Detta projekt, som startade 2008, ledde till grundandet av föreningen Pro Houtskär rf.

Pro Houtskär vill engagera både invånare och besökare i frågor som gäller den lokala miljön. Arbetet vilar på ett brett samarbete med lokala föreningar och företag samt regionala och nationella aktörer. Under 2021 har miljögruppen inom Pro Houtskär byggt odlingslådor mitt i byn tillsammans med Houtskärs daghem. Under sommaren har alla intresserade, såväl barn som vuxna, skött odlingarna och skördat.

Pro Houtskär palkitaan pitkäjänteisestä työstään paikallisympäristön ja Itämeren hyväksi

Vuoden ympäristöteko -palkinto jaetaan vuosittain huomioimaan merkittävä teko, joka on parantanut ympäristön tilaa Paraisilla ja Saaristomeressä. Vuonna 2021 palkitaan PRO HOUTSKÄR RF pitkäjänteisestä työstään paikallisympäristön ja Itämeren hyväksi.

Houtskariin perustettiin vuonna 2005 ympäristöryhmä Houtskarın lähiympäristön

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

lähtien on ollut vuosittain toistuva tapahtuma ja tärkeä foorumi, jossa on jaettu tietoa ja keskusteltu ajankohtaisista paikallisista vesiympäristöä, kasveja ja eläimiä, liikennettä ja jätehuoltoa koskevista ympäristökysymyksistä. Ympäristöryhmä on esimerkiksi tehnyt suuren työn Hålxviken-lahden tilan parantamiseksi. Pro Hålx vik -projektissa kartoitettiin päästölähteet, tutkittiin veden ja pohjan tilaa ja toteutettiin kuormitusta vähentäviä toimenpiteitä. Tämä vuonna 2008 käynnistynyt projekti johti Pro Houtskär rf -yhdistyksen perustamiseen.

Pro Houtskär rf haluaa osallistaa sekä asukkaita että vierailijoita paikallisympäristöä koskeviin kysymyksiin. Työ perustuu laajaan yhteistyöhön paikallisten yhdistysten ja yritysten sekä alueellisten ja kansallisten toimijoiden kanssa. Vuoden 2021 aikana Pro Houtskärin rf:n ympäristöryhmä on rakentanut viljelylaatikoita keskelle kylää yhdessä Houtskärin päiväkodin kanssa. Kesän aikana kaikki kiinnostuneet, sekä lapset että aikuiset, ovat päässeet hoitamaan viljelyksiä ja korjaamaan satoa.

Hållbart boende och bygge i skärgården
 23.11, 25.11, 30.11 och 2.12. kl. 13-14.30

Socialt bygge och ekologiska byar
 Energieffektivitet i nybyggen
 Energieffektivitet i gamla hus
 Innovativt husbygge för höjd självförsörjningsgrad

Åbo Akademi University
 Arrangörer
 Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi
 Skärgårdshavets Unesco biosfärområde
 Skärgårdshavets Biosfärområde
 Saaristomeren Biosfäärialue

Webbinarieserie om hållbart boende och byggande i skärgården

I slutet av november och början av december hölls höstens Forum för Skärgårdsforskning i form av fyra webinarier. Denna gång låg fokus på hållbart boende och byggande i skärgården, vilket lockade ett sextiototal enskilda deltagare. Forum för skärgårdsforskning arrangeras av biosfärområdet och Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi. [Du hittar hela webinarieserien här.](#)

I det första webinariet om socialt bygge och ekologiska byar berättade **Maj-Britt Malmen** från Bromarf Marthaförening om ekobyen Näckrosen, medan planläggningschef **Heidi Saaristo-Levin** berättade om planerna på en ekoby på Malmen i Pargas.

Nikolas Salomaa från NollaE höll ett mycket intressant föredrag om energieffektivitet i nybyggen och projektet Smart villages. Tyvärr misslyckades inbandningen denna gång, men bekanta er gärna med [NollaE:s verksamhet på denna länk.](#)

Teemu Kettunen, Motiva, berättade om energieffektivitet i gamla hus och om de olika energiklasserna, medan **Leif Östman** från Yrkeshögskolan Novia berättade om energieffektivitet vid restaureringen av

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

I det sista seminariet i serien fick deltagarna höra hur man kan höja sin självförsörjningsgrad med hjälp av olika innovativa lösningar i husbygge. Här berättade **Fredrik Olson** från Greenouseliving om Naturhusvillan - ett växthus som integrerar bostadshus och kretsloppslösningar. **Leif Nordqvist** berättade om energieffektivt byggande i Bergkulla by på Åland.

naturhus**urban
foodproduction****eco-cycle
cities**

© greenouseliving.se

Webinarrisarja kestävästä asumisesta ja rakentamisesta saaristossa

Marraskuun lopussa ja joulukuun alussa pidettiin syksyn Saaristotutkimuksen foorumi neljän webinaarin muodossa. Tällä kertaa painopisteenä oli kestävä asuminen ja rakentaminen saaristossa, mikä houkutteli kuutisenkymmentä osallistujaa. "Forum för skärgårdsforskning" järjestää biosfäärialue ja Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi. [Kaikki nauhoitukset löydät tästä!](#)

Sosiaalista rakentamista ja ekologisia kyliä koskevassa webinaarissa Bromarf Marthaföreningin **Maj-Britt Malmen** kertoi Näckrosen-ekokylästä, kun taas kaavoituspäällikkö **Heidi Saaristo-Levin** kertoi suunnitelmista perustaa ekokylä Paraisten Malmille.

NollaE:n **Nikolas Salomaa** piti hyvin kiinnostavan esitelmän uudisrakennusten energiatehokkuudesta ja Smart villages -projektista. Nauhoitus epäonnistui valitettavasti tällä kertaa, mutta tutustukaa mielellään NollaE:n toimintaan [tämän linkin kautta](#).

Motivan **Teemu Kettunen** kertoi vanhojen talojen energiatehokkuudesta ja eri energialuokista, kun taas Yrkeskøgskolan Novian **Leif Östman** kertoi energiatehokkuudesta vanhojen talojen restauroinnissa.

Sarjan viimeisessä seminaarissa osallistujat saivat kuulla siitä, miten omavaraisuusastettaan voi nostaa talorakentamiseen liittyvien innovatiivisten ratkaisujen avulla. Greenouselivingin **Fredrik Olson** kertoi Naturhusvillan-kasvihuoneesta, joka integroi asuinrakennuksia ja kiertokuluratkaisuja. **Leif Nordqvist** kertoi energiatehokkaasta rakentamisesta Ahvenanmaan Bergkullan kylässä.

Subscribe

Past Issues

Translate ▼

 <p>Korppoon jouluhauen tarina 13 visningar • för 1 månad sedan</p>	 <p>Historien om julgäddan i Korpo 35 visningar • för 1 månad sedan</p>	 <p>Fiskaren och fisken (tekstitetty suomeksi -...) 33 visningar • för 2 månader sedan</p>	 <p>Fiskens sinnen 31 visningar • för 2 månader sedan</p>	 <p>Kalan aistit 16 visningar • för 2 månader sedan</p>
 <p>Fish Senses 2 visningar • för 2 månader sedan</p>	 <p>Trålfiske med Mikael Brunström - Troolausta... 27 visningar •</p>	 <p>Ryssjefiske med Börje Öhman - Kalastusta rysillä... 1 visning • för 2 månader sedan</p>	 <p>Fiskmjölsfabriken i Kasnäs - Kalajauhotehdas Kasnäsissa 3 visningar • för 2 månader sedan</p>	 <p>Fiskförädling med Four C - Kalanjälöstusta Four C:n... 3 visningar • för 2 månader sedan</p>

Biosfärområdets pedagogiska filmer

Biosfärområdets filmer om fiskens sinnen, samt om yrken inom fiskbranschen, innovativa fiskprodukter från Skärgårdshavet och historien om Korpo julgädda finns nu alla samlade för småbarnspedagogik, skolor eller andra utbildningsenheter att använda. Notera att det finns material för olika åldrar, olika målgrupper och på olika språk.

Fisket i en föränderlig skärgård

Detta är [en serie kortfilmer om yrken inom fiskbranschen och innovativa fiskprodukter](#). Filmerna är på svenska med finsk textning. Den som vill visa filmserien "Fisket i en föränderlig skärgård" under något evenemang, kan låna en stor skärm på ställning från biosfärområdet. Projektet "Fiskprodukter från skärgården idag och i framtiden" finansierades av Skärgårdshavets fiskeaktionsgrupp, Europeiska havs- och fiskerifonden, NTM-centralen i Egentliga Finland och Svenska kulturfonden.

Fiskaren och fisken

[Denna film](#) visades i sin helhet på fiskeutställningen Piscatus på Skärgårdscentrum Korpoström. Den är på svenska med finsk textning. Filmen är gjord av Skärgårdshavets Unesco biosfärområde inom projektet med samma namn, Fiskaren och fisken. Den har producerats med bidrag och hjälp från EU:s Leader-program, I samma båt rf., Europeiska havs- och fiskerifonden, Skärgårdshavets fiskeaktionsgrupp, Åboland Skärgårdsstiftelse, Pargas stad, Svenska Kulturfonden, Nagu sparbanksstiftelse och Par-TV.

Fiskens sinnen

Hur upplever fisken sin omvärld? Filmen finns på tre språk:

[Fiskens sinnen](#) / [Kalan aistit](#) / [Fish senses](#)

Historien om julgäddan i Korpo

Än idag uppvaktar Korpoborna landets president med en julgädda. Hur uppstod traditionen? Filmen om julgäddan i Korpo har producerats av Korpo Kulturgille, Korpo Hembygdsförening och Skärgårdsinsitutet vid Åbo Akademi och finansierats av Korpo Sparbanksstiftelse.

Kortfilmen finns på tre språk:

[Julgäddan i Korpo](#) / [Korppoon jouluhauki](#) / [Korpo Christmas Pike](#)

Biosfäärialueen opetuselokuvat kalan aisteista, kalatalouden ammasteista ja innovatiivisista kalatuotteista Saaristomereltä ovat nyt kaikki koottu varhaiskavatuksen, koulujen ja muiden oppilaitosten käytettäväksi. Ottakaa huomioon että löytyy eri kielillä sekä eri ikäisille että eri kohderyhmille suunnattua materiaalia.

Suurehko näyttö jalustoineen on lainattavissa, jos haluaa jonkun tapahtuman yhteydessä näyttää elokuvasarjaa "Kalastus muuttuvassa saaristossa"!

Elokvien tuotantoa varten olemme saaneet rahoitusta ja tukea EU:n Leader-ohjelmalta, Samassa veneessä ry., Euroopan meri- ja kalataloussäätiöltä, Saaristomeren kalatoimintaryhmältä, Turunmaan Saaristosäätiöltä, Paraisten kaupunki, Pargas stad, Svenska Kulturfonden, Nagu sparbanksstiftelse ja Par TV. Elokuva Korppoon jouluhauesta on tuottanut Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi, Korpo Kulturgillet, Korpo Hembygdsförening ja rahoittanut Korpo Sparbanksstiftelse.

Linkit:

[Kalastus muuttuvassa saaristossa](#) - Kalatalouden ammatit ja innovatiiviset kalatuotteet (lyhytelokuvasarja ruotsiksi ja suomeksi tekstitys)

[Fiskaren och fisken](#) - Elokuva Piscatus-näyttelystä (ruotsiksi ja suomeksi tekstitys)

[Kalan aistit](#)

[Korppoon jouluhauki](#)

Biosfärområdet medverkar i RSF-projekt kring biodiversitet

Rådet för strategisk forskning, som verkar i anslutning till Finlands Akademi, fattade ett positivt finansieringsbeslut för ett gemensamt forskningsprojekt mellan fyra forskningsanstalter (UTU, JYU, LUT, LUKE). Målet är att göra företagsverksamhet som respekterar biodiversitet allt vanligare. Utöver det vetenskapliga bygger BIODIFUL, som kombinerar biodiversitets- och ledarskapsforskning, även ett brett och mångsidigt nätverk som implementerar idéer kring biologisk mångfald i praktiken.

Skärgårdshavets biosfärområde innehåller en betydande roll i projektet. I projektet skapas en vision av önskade framtidslandskap som visar hur en morgondag där naturen respekteras kunde se ut rent konkret. Ett av dessa framtidslandskap visualiseras i Skärgårdshavets biosfärområde.

Forskningsprojektet "BIODIFUL – ledarskap som respekterar biodiversiteten" startar år 2022. Mer information från och med januari på projektets webbplats biodiful.fi.

Saaristomeren biosfäärialue mukana STN-hankkeessa

Suomen Akatemian yhteydessä toimiva Strategisen Tutkimuksen Neuvosto antoi myönteisen rahoituspäätöksen neljän tutkimuslaitoksen (UTU, JYU, LUT, LUKE) yhteiselle tutkimushankkeelle, jonka tavoite on tehdä biodiversiteettiä kunnioittavasta liiketoiminnasta valtavirtaa. Tieteellisen annin lisäksi biodiversiteetti- ja johtajuustutkimusta yhdistävä BIODIFUL rakentaa myös aktiivisesti laajaa ja monipuolista verkostoa, joka vie oivalluksia käytäntöön.

Saaristomeren Biosfäärialueella on hankkeessa merkittävä rooli. Hankkeessa visioidaan toivottuja tulevaisuusmaisemia, jotka näyttävät miltä luontoa kunnioittava huominen voisi konkreettisesti näyttää.

BIODIFUL – biodiversiteettia kunnioittava johtajuus -tutkimushanke käynnistyy 2022. Lisätietoja löytyy tammikuusta alkaen hankkeen nettisivuilta biodiful.fi

Nyheter från våra samarbetsparter Uutisia partnereistamme

Seilin uusi asema / Själös nya station

BATSECO-BOAT hanke saatiin päätökseen ja tavoitteet saavutettua

BATSECO-BOAT-projektin tavoitteena oli parantaa huviveneiden käymäläjätteen vastaanottoverkostoa koko keskisen Itämeren alueella, aina Viron rannikolta Suomen ja Ruotsin saaristojen suosituimmille veneilyreiteille. Lisäksi hankkeen tavoitteena oli löytää käyttäjystävällisimmät sekä kustannustehokkaimmat ratkaisut käymäläjätteen keräämiseen ja keruuverkoston ylläpitoon.

Edelleen osa veneilijöistä tyhjentää käymäläätteensä satunnaisesti suoraan mereen. Syyksi mainittiin useimmiten tyhjennyspaikkojen puutteellinen määrä tai laitteiden huono käytettävyys, ja näihin haasteisiin BATSECO-BOAT projekti pyrki osaltaan vastaamaan. Huviveneiden jätevesien keruupisteiden lisääminen ehkäisee osaltaan Itämeren rehevöitymistä sekä parantaa myös palvelutasoa saariston satamissa ja tuo näin myös myönteisiä vaikutuksia saaristomatkailuun.

BATSECO-BOAT hankkeen keskeisimpänä saavutuksena hankittiin kaikkiaan 11 uutta imutyhjennuslaitetta, joista kaksi sijoitettiin Ruotsin Norrtäljeen, viisi Saaristomerelle sekä neljä Viron rannikkoalueelle. Lisäksi Suomessa peruskorjattiin yhdeksän vanhempaa Septikon-imutyhjennuslaitetta, joiden toivotaan kestävän käytössä vielä vuosikymmenen ajan. Konkreettisten investointien lisäksi hanke tuotti myös uutta hyödyllistä tietoa muun muassa huviveneiden liikkeistä saaristossa ja huviveneistä

BATSECO-BOAT-projektia koordinoi Turun yliopiston Brahea-keskus ja hankekumppanit ovat Suomessa Pidä Saaristo Siistinä ry; Ruotsissa Ecoloop AB, Campus Roslagen sekä Norrtäljen kunta; sekä Virossa Hoia Eesti Merd (Keep the Estonian Sea Tidy) ja Viimsin kunta. Hanke toteutettiin vuosina 2018-2020 ja sen rahoitti EU:n aluekehitysrahaston Central

Baltic Interreg-rahoitusohjelma. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 1,48 miljoonaa euroa. Hankkeen suomalaiset partnerit saivat omarahoitusosuutensa kattamiseen valtion vastinrahoitusta 0,12 miljoonaa euroa.

Projektet BATSECO-BOAT avslutades och dess mål uppnåddes

Målet med projektet BATSECO-BOAT var att förbättra mottagningsnätverket för toalettavfall från småbåtar i hela mellersta Östersjöområdet, ända från den estniska kusten till de mest populära båttrutterna i de finska och svenska skärgårdarna. Utöver detta var ett mål för projektet att finna mer användarvänliga och kostnadseffektiva lösningar för insamlingen av toalettavfall och underhållet av insamlingsnätverket.

En del av båtfolket tömmer fortfarande ibland sitt toalettavfall direkt i havet. Som orsak nämns oftast bristen på tömningsplatser eller den dåliga användbarheten av anordningarna, och dessa utmaningar strävar projektet BATSECO-BOAT för sin del att lösa. Att utöka antalet insamlingspunkter för avloppsvatten från småbåtar förebygger för sin del övergödningen av Östersjön samt förbättrar servicenivån i skärgårdens hamnar och medför således även positiva konsekvenser för skärgårdsturismen.

Det mest centrala resultatet av projektet BATSECO-BOAT var att totalt 11 nya sugtömningsanordningar införskaffades, varav två placerades i Norrtälje i Sverige, fem i Skärgårdshavet och fyra i det estniska kustområdet. Dessutom renoverades nio äldre Septikon-sugtömningsanordningar grundligt i Finland och man hoppas att de ska hålla för användning i ett årtionde till. Utöver konkreta investeringar medförde projektet även ny och nyttig information om bland annat småbåtars rörelser i skärgården och den kemiska sammansättningen av avloppsvattnet som samlats från småbåtar samt praktiska anvisningar för aktörer som planerar motsvarande investeringar. Samtliga rapporter som projektet publicerat är [fritt tillgängliga](#).

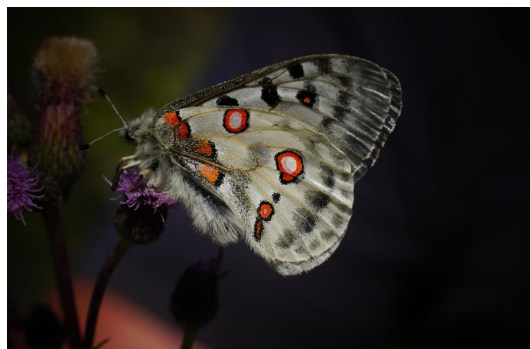
Projektet BATSECO-BOAT koordineras av Brahea-keskus vid Åbo universitet och projektpartner är Håll Skärgården Ren rf i Finland, Ecoloop AB, Campus Roslagen och Norrtälje kommun i Sverige samt Hoia Eesti Merd (Keep the Estonian Sea Tidy) och Viimsi kommun i Estland. Projektet genomfördes åren 2018–2020 och det finansierades av finansieringsprogrammet Central Baltic Interreg inom Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERDF).

Den totala budgeten för projektet var 1,48 miljoner euro. Projektets finska partner fick 0,12 miljoner euro motfinansiering av staten för att täcka sin självfinansieringsandel.

Veijo Pönni, Brahea-keskus, Turun Yliopisto/Åbo universitet

050 542 6747

veijo.ponni@utu.fi

Apollofjärilarnas livsmiljöer vårdas genom samarbete

Inom biosfärsområdet förekommer våra två apollofjärilsarter, apollofjärilen (*Parnassius apollo*) och mnemosynefjärilen (*Parnassius mnemosyne*). Under de senaste 15 åren har fjärilarnas bestånd och utbredningsområde minskat till följd av igenväxning allt eftersom den traditionella bosättningen med djurhushållning minskat. Apollofjärilen förekommer sällsynt i Åbolands skärgård, Åland och Lojo. Också mnemosynefjärilen förekommer sällsynt i Åbolands skärgård och Åland och dessutom i Rekijoki ådal. Den har även planterats ut på tidigare förekomstplatser i Nyland.

De senaste två åren har Forststyrelsen och NTM-centralen i Egentliga Finland effektiviserat sitt samarbete för att gemensamt arbeta för att skydda dessa fjärilsarter. Kartläggning av fjärilarna och deras levnadsområden i Åbolands skärgård har utförts somrarna 2020–2021 både inom skyddsområdet och utanför detta. I kartläggningarna har man räknat apollofjärilsarver (larverna inventerades även år 2019), båda larvernas värdväxter och under fjärilarnas flygperioden, samt antalet flygande individer. Utifrån karteringarna och undersökningar har ett handlingsprogram för att bevara arterna utarbetats och istandsättningsarbeten har inletts sommaren 2021.

Både apollofjärilen och mnemosynefjärilen har särskilda krav på sina livsmiljöer. Apollofjärilen lever på berg, bergsängar och ängar och larven är beroende av kärleksört. Den är vår största dagfjäril och kan ses flyga under juli månad. Mnemosynefjärilen lever i mosaikartade livsmiljöer med en blandning av halvöppna hagmarker och lundar med kringliggande högväxta ängsområden. Larvens värdväxt är nunneört och fjärilen, med sitt kännpaka glidande flygsätt, kan ses flyga i början av juni. Genom att förbättra apollofjärilens och mnemosynefjärilens livsmiljöer främjas samtidigt flera andra arters livsmiljöer.

Både apollofjärilen och mnemosynefjärilen är fridlysta i hela landet, akut skyddade arter, hotade arter och arter i habitatdirektivets bilaga IV. Apollofjärilen omfattas dessutom av CITES-konventionens bilaga II. Kartläggningarna och naturvårdsarbetena möjliggörs genom livsmiljöprogrammet Helmi samt EU projektet Kust-Life. Samarbete utförs också med Arkipelagia-sällskapet, som redan under flera års tid arbetat för apollofjärilens väl, Pargas naturskyddsförening samt Åbo Universitet.

Charlotta Berlin, planerare, NTM-centralen

Kuva/Foto: Charlotta Berlin

Apolloperhosten elinympäristöjä hoidetaan yhteistyön kautta

Biosfäärialueella esiintyvät molemmat apolloperhoslajimme: isoapollo (*Parnassius apollo*) ja pikkuapollo (*Parnassius mnemosyne*). Viime 15 vuoden aikana perhosten kannat ja levinneisyysalue ovat pienentyneet umpeen kasvamisen seurauksena sitä mukaan kuin perinteinen eläimiä pitävä asutus on vähentynyt. Isoapolloa esiintyy harvinaisesti Turunmaan saaristossa, Ahvenanmaalla ja Lohjalla. Myös pikkuapolloa esiintyy harvinaisesti Turunmaan saaristossa ja Ahvenanmaalla ja lisäksi Rekijoen jokilaaksossa. Sitä on myös istutettu aikaisemmille esiintymispaikoilleen Uudellamaalla.

Viimeiset kaksi vuotta Metsähallitus ja Varsinais-Suomen ELY-keskus ovat tehostaneet yhteistyötään suojellakseen yhdessä näitä perhoslajeja. Perhosten ja niiden Turunmaan saaristossa sijaitsevien elinalueiden kartoitus on toteutettu kesinä 2020–2021 sekä suojelualueella että sen ulkopuolella. Kartoituksissa on laskettu apolloperhosten toukkia (toukat inventoitiin myös vuonna 2019), molempien lajien toukkien isäntäkasvit ja lentävien yksilöiden määrä perhosten lentokaudella. Kartoitusten ja tutkimusten perusteella on laadittu toimintaohjelma lajien säilyttämistä varten ja kunnostustyöt on käynnistetty kesällä 2021.

Sekä isoapollolla että pikkuapollolla on tietyt vaatimukset elinympäristöilleen. Isoapollo elää kallioilla, kallioniityillä ja niityillä ja toukka on riippuvainen isomaksaruohosta. Se on suurin päiväperhosemme ja sen voi nähdä lentävän heinäkuussa. Pikkuapollo elää mosaiikkimaisissa elinympäristöissä, jotka ovat sekoitus puoliavoimia hakamaita ja korkeakasvuisten niittyalueiden ympäröimiä lehtoja. Toukan isäntäkasvi on kiurunkannus ja perhosen voi heinäkuussa nähdä lentävän tunnusomaisella liitävällä lentotavallaan. Parantamalla isoapollon ja pikkuapollon elinympäristöjä edistetään samalla monien muiden lajien elinympäristöjä.

Sekä isoapollo että pikkuapollo ovat rauhoitettuja koko maassa kiireellisesti suojeltuna lajeina, uhanalaisina lajeina ja luontodirektiivin IV-liitteen mukaisina lajeina. Isoapollo sisältyy myös CITES-yleissopimuksen II-liitteeseen. Elinympäristöohjelma Helmi sekä EU-hanke Rannikko-LIFE mahdollistavat kartoitukset ja luonnonsuojelutyöt. Yhteistyötä tehdään myös Arkipelagia-seuran, joka jo usean vuoden ajan on tehnyt työtä isoapollon hyväksi, Paraisten luonnonsuojeluyhdistyksen sekä Turun yliopiston

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

Charlotta Berlin, suunnittelija, ELY-keskus

Skärgårdscentrum • Saaristokeskus • Archipelago Centre

Korpoström

Archipelago Centre Korpoström
Korpoströmsvägen 832
21720 KORPOSTRÖM
www.skargardscentrum.fi

hotel | harbour | restaurant
| grocery store
+358 (0)40 139 12 18
visit@skargardscentrum.fi

tickets | guide | giftshop
+358 (0)400 212 789
info@skargardscentrum.fi

Konstutställning | Taidenäyttely | Art Exhibition

2022-2023 MIGRATION

Biljetter | Liput | Tickets 8€ / 5€ / 0€
Musekort | Museokortti | Museum card

Skärgårdscentrum Korpoström
Korpoströmsvägen 832
21720 KORPOSTRÖM

 Skärgårdscentrum • Saaristokeskus
Korpoström

 Svenska
kulturfonden

 Museum

Metsähallituksen VELMU -kartoitukset Saaristomerellä

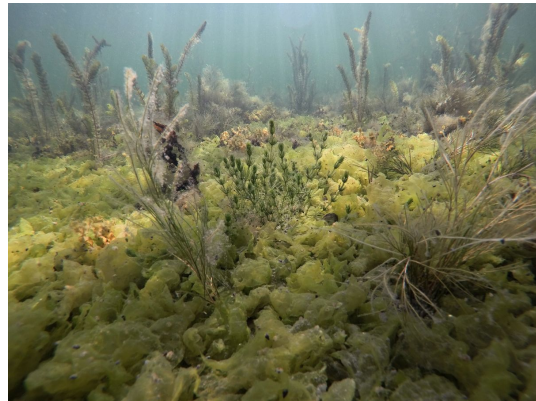
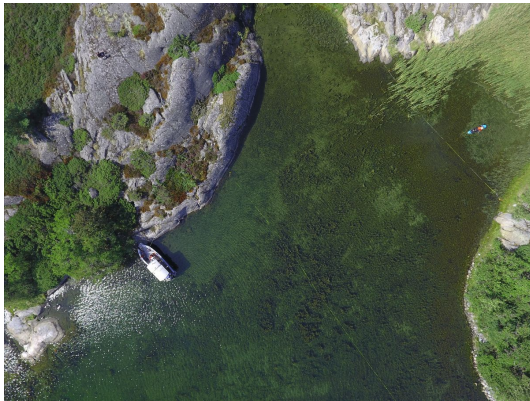
Kesällä 2021 Metsähallituksen VELMU -kartoitustiimit olivat liikkeellä Saaristomerellä ja pääkaupunkiseudun edustalla. Saaristomeren tiimit kartoittivat merenpohjia sisä-, väli- ja ulkosaaristossa. Erityisinä kiinnostuksen kohteina olivat vedenalaiset riutat ja rannikon laguunit, kuten pienet matalat lahdet ja fladat.

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

Harppauskerroksen alapuolella vesi oli kylmää ja kirkasta, ja pohjia hallitsivat hyväkuntoiset sinisimpukka- ja punaleväyhteisöt. Termokliinin yläpuolella, missä vesi oli lämpimämpää, merenpohjia peittivät pääasiassa yksivuotiset rihmamaiset levät tai paksut, irtonaiset levämatot. Ulkoriuttojen kasvillisuuden tila näytti heikentyneen kesällä 2020 tehtyjen kartoitusten jälkeen. Muutoinkin meriveden ravinteisuus näkyi rihmalevien runsaana määränä ja pohjilla vellovina kuolleen levän kerroksina.

Rakkohaurut olivat vallanneet suojaisten matalien lahtien rannat. Laguunien pehmeillä pohjilla kasvoi tiheitä putkilokasviniittyjä ja irtonaista rakkohaurua ja salaattileviä tavattiin pohjilla kellumassa. Vaikka matalat lahdet ja fladat olivat yleisesti ottaen hyväkuntoisia, niidenkin pohjilla tavattiin paikoin paksuja kuolleen rihmalevän muodostamia mattoja.

Sisäsaaristossa leväkukintoja esiintyi ulkosaaristoa vähemmän, mutta vesi oli kauttaaltaan sameampaa. Ulkosaaristossa vedenalaiset riutat ovat kovia kallio- tai kivikkoriuttoja. Sisäsaaristossa taas suurin osa riutakohteiksi luokitelluista sukelluspaikoista osoittautui laeltaan hiekkasärkiksi, joilla kasvoi tyypillistä hiekkasärkkäkasvillisuutta. Kartoitustiimit tekivät lukuisia havaintoja merenpohjien vieraslajeista. Liejutaskuravut täplittivät merenpohjia kauttaaltaan koko Saaristomeren kartoitusalueella. Paimionlahdelta ja Airistolta tehtiin havaintoja myös saksisiirasta.

Kartoitustiimi tekemässä sukelluslinjoja Skålskärin rannassa. Linjat näkyvät ilmakuvasa valkoisina viivoina meren pohjassa. / Kartteringsarbete pågår vid Skålskär, de vita linjerna syns på vikens botten

Monimuotoista vesikasvillisuutta matalan lahden pohjassa. Kuvassa mm. itämerennäkinpartoja (*Chara baltica*) ja salaattilevää (*Monostroma* sp.). / Undervattensväxtlighet vid Skålskär.

Kuvat/Foton: Kevin O'Brien/Metsähallitus

Forststyrelsens VELMU-kartläggningar i Skärgårdshavet

Sommaren 2021 rörde sig Forststyrelsens VELMU-kartläggningsteam i Skärgårdshavet och utanför huvudstadsregionen. Teamen i Skärgårdshavet kartlägger havsbottnar i inner-, mellan-, och ytter-skärgården. Av speciellt intresse är rev och kustlaguner under vattenytan, såsom små och grunda vikar och flador.

På grund av den varma sommaren gjorde blågrönalger vattnet grumligare i juni-juli och de orsakade även kraftiga språngskikt av temperaturen på havsbottnarna i ytter- och mellanskärgården. Under språngskiktet var vattnet kallt och klart och bottnarna dominerades av blåmussel- och rödalgssamhällen. Ovanför språngskiktet, där vattnet är varmare, täcktes havsbottnarna i huvudsak av ettåriga trådaktiga alger eller tjocka, lösa algmattor. Tillståndet av växtligheten på de yttre reven verkade ha försämrats efter kartläggningarna som gjordes sommaren 2020. Havsvattnets näringshalt syntes i övrigt även som en stor mängd trädalger och skikt av döda alger på bottnarna.

Blåstång hade besatt stränderna av skyddade och grunda vikar. På lagunernas mjuka bottnar växte tätta ängar av kärleväxter och lös blåstång och flytande sallat påträffades på bottnarna. Fastän de grunda

I innerskärgården förekom algblomningar mindre än i ytterskärgården, men vattnet var alltigenom grumligare. I ytterskärgården är reven under vattenytan hårda bergsrev eller steniga rev. I innerskärgården visade sig däremot största delen av dykningsplatserna som klassats som rev vara sandrev på toppen med typisk växtlighet för sandrev.

Kartläggningsteamet observerade flera främmande arter på havsbottnarna. Vitfingrade brackvattenskrabbor gjorde havsbottnarna prickiga över hela kartläggningsområdet i Skärgårdshavet. I Pemarviken och Erstan observerades även kräftdjuret *Sinelobus vanhaareni*.

Kevin O'Brien & Essi Keskinen

Rannikko-LIFE ja Helmi-hanke kunnostavat rytinällä

Saaristoluonnon hoito ja kunnostustyö on kokenut uuden tulemisen RannikkoLIFE ja Helmi-hankkeiden myötä. Vuonna 2019 alkanut RannikkoLIFE kunnosti kohteita kiivaasti jo tänä vuonna ja vauhti kiihtyy ensi vuonna. Helmi-hanke alkoi tänä vuonna kunnostussuunnittelulla. Ensi vuonna sekin jo kunnostaa kohteita merkittäväällä tahdilla. Kunnostuksen kohteena ovat etenkin erilaiset niittyjen kallioiden ja rantojen elinympäristöverkostot harjusaarilla ja perinnemaisemissa. Ensi vuonna kunnostusten alla on jo kymmeniä saaria.

Kunnostuksia toteutetaan tuoreen Saaristomeren luonnonhoidon kokonaissuunnitelman mukaisesti. Sen tavoitteena on kohentaa elinympäristöverkostoa kuudella tavoitteiltaan erilaisella kohdeverkostolla siten, että harvinaisetkin lajit pystyvät leviämään alueelta toiselle. Saaristomeren lippulaivalajit, apolloperhoset ovat tuoreiden tutkimusten mukaan taantuneet alle puoleen 20 viime vuoden aikana. Perhoset tarvitsevat laajoja monipuolisia kohteita elääkseen ja ovat siksi hyviä elinympäristöverkoston laadukkaan hoidon mittareita. Elinympäristöverkoston merkitys korostuu tulevaisuudessa ilmastonmuutoksen voimistuessa.

Elinympäristöverkoston kunnostus- ja tutkimustyöhön pääsee ensi kesänä tutustumaan Seilin ja Pähkinäisten saarelle avattavilla luontopoluilla.

Projektien Kust-LIFE och Helmi iståndsätter med fart

Vården och iståndsättningen av skärgårdsnaturen har fått nytt liv i och med projekten Kust-LIFE och Helmi. Kust-LIFE inleddes år 2019, medan Helmi inleddes i år. Föremålen för iståndsättningen är framför allt olika livsmiljönätverk av ängar, klippor och stränder på åsöar och i kulturlandskap.

Nästa år inleds arbetet på tiotals öar.

Iståndsättningarna genomförs i enlighet med den nya helhetsplanen för naturvård i Skärgårdshavet (Saaristomeren luonnonhoidon kokonaissuunnitelma). Målet med helhetsplanen är att förbättra livsmiljöerna så att även sällsynta arter kan sprida sig från ett område till ett annat. Skärgårdshavets flaggskepparter, apollofjärilarna, har enligt nya undersökningar minskat i antal till under hälften under de senaste 20 åren. Fjärilarna behöver stora och mångsidiga områden att leva

Möjligheten att bekanta sig med arbetet med iståndsättning och forskning av livsmiljönätverken erbjuds nästa sommar på naturstigar som öppnas på Sjalö och Pähkinäinen.

Jurmossa siivottiin läntisen suojelualueen rannat. Städtalko på Jurmos västra skyddsområde.
Kuva/Foto: Tea Ahjosaari

Roskataloot ulkosaaristossa

Elokuussa Rannikko-LIFE -hankkeessa toteutettiin vapaaehtoisvoimin rantaroskien keruutalkoot Saaristomerens kansallispuiston lintujen- ja hylkeidensuojelualueella, jossa muutoin on ympärivuotinen liikkumiskielto. Ulkosaaristoalueelle on vuosikymmenien aikana ajelehtinut paljon kaikenlaista saaristoluontoon kuulumatonta roskaa, jota joukko jätesäkeinein ja työhanskoin varustautuneita merimelolijoita Saaristomerens Melojista lähti puhdistamaan. Roskataloolaiset tekivät rannoilta mielenkiintoisia löytöjä aina jääkaapeista hajuvesipulloihin, sattuipa saaliiksi myös pulloposti Ruotsista! Äänettömästi vedenpinnalla etenevät kajakit osoittautuivat oivalliseksi tavaksi liikkua herkässä ja haasteellisessa ulkosaaristoluonnossa. Talkoita jatkettiin vielä Jurmon länsikärjessä siistimällä lintujensuojelualueen rannat.

Skräptalko i ytterskärgården

I augusti genomfördes inom projektet Kust-LIFE med frivilligkrafter ett talko för uppsamling av strandskräp i fågel- och sälskyddsområdet i Skärgårdshavets nationalpark där det annars råder rörelseförbud året om. Under årtiondenas lopp har alla sorters skräp som inte hör till skärgårdsnaturen drivit till ytterskärgårdsområdet och en grupp havspaddlare från Saaristomerens Melojat paddlade ut med sopsäckar och arbetshandskar för att städa bort skräpet. Deltagarna i skräptalkot gjorde intressanta fynd på stränderna och hittade allt från kylskåp till parfymflaskor, till och med flaskpost från Sverige! Kajakerna som rör sig ljudlöst på vattenytan visade sig vara ett ypperligt sätt att röra sig i den känsliga och utmanande naturen i ytterskärgården. Talkot fortsatte ännu i västra spetsen av Jurmo genom att stränderna i fågelskyddsområdet snyggades upp.

Heidi Arponen

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate](#) ▼

Kallionkolosta saatiin kaivettua kalaverkko poijuineen pois. / Till och med fisknätsbojar kunde städas bort.
Kuva/Foto: Heidi Arponen/Metsähallitus.

Kansallispuiston liikkumisrajoitusalueelta saatiin kerättyä kymmeniä jätessäkillisiä rannoille ajautunutta roskaa. / På Nationalparkens skyddade öar kunde man samla ihop tiotals säckar med skräp. Kuva/Foto: Tea Ahjosaari.

Skärgårdsnummer om litteratur

Skärgården och havet har alla tider inspirerat författare. Varje år föds ny litteratur som skrivits någonstans ute vid havsbandet eller som handlar om livet i skärgården, förr eller nu.

Ett av de mest kända exemplen är **Tove Jansson** – klippor, hav och skärgård är återkommande i hennes konstnärskap. Forskare har rentav liknat hela Tove Janssons konstnärskap med havet och menar att det oceaniska draget finns genomgående i hennes produktion.

Tidskriften Skärgård 4/2021, som utkom första veckan i december, har litteratur som tema. I en av artiklarna berättar litteraturvetaren **Mia Österlund** från Åbo Akademi om Toves relation till Klovharun i Pellinge skärgård och om Österlunds besök där, ett besök som kryddades av president **Tarja Halonens** några speciella infall.

Tidskriften Skärgård utges med fyra temanummer per år av Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi. Mera information om tidskriften, prenumerationer och lösnummer på skargard.fi.

Skärgårdsinstitutet vid ÅA startar nationellt skärgårdsnätverk kring bobarhet

För första gången någonsin finns det nu ett verktyg uttryckligen för utvecklingen av öar och mindre samhällen, präglade av sin närvaro till vatten. Konceptet bobarhet, Habitability, är nära besläktat med FN:s hållbarhetsmål, Agenda 2030. Men där hållbarhetsmålen kan kännas globala och lite abstrakta, tar bobarhetskonceptet ner frågorna på en mycket lokal nivå. Att vara bobar betyder att det finns jobb, bostäder, skola, färjor, gemenskap osv – i korthet: det som förutsätts för att kunna vara ett hållbart samhälle, som kan ta hand om sina människor, sköta sin natur och vårda det omgivande havet eller vattenområdet.

Bobarhetskonceptet utvecklades på ön Kökar, Åland, under åren 2018–2020. En bobarhetsanalys görs genom att mäta hur samhället mår inom sju olika delområden: platsidentitet, energi, kommunal service, miljö – både på land och till havs, lokal ekonomi, färskvatten och välmående människor. Mätningarna görs genom 45 olika indikatorer.

Arbets- och näringsministeriet har genom Egentliga Finlands förbund beviljat Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi finansiering för temanätverket Habitability fram till och med 2023. Samarbetsparter är 12 Leadergrupper med skärgårdsområden, samt föreningen Finlands Öar rf. Projektet arbetar också i nära samarbete med den nationella Skärgårdsdelegationen.

Temanätverket Habitability består av två lika viktiga delar. Dels att sporra till att med konceptet bobarhet som verktyg stärka skärgårdssamhällena och på sikt öka öarnas dragningskraft och inflyttningspotential. Dels att sätta grunden till ett fungerande, landsomspännande nätverk på gräsrotsnivå. Tillsammans är vi starkare.

Vi hoppas att arbetet resulterar i bobarhetsanalyser för många öar runt om i Finland. Genom bobarhetsanalysen kan man tydligt peka på det som behöver åtgärdas, men också det positiva som ön eller området borde lyfta fram betydligt mer. En bobarhetsanalys är en viktig utgångspunkt för vidare utvecklingsarbete, till exempel fick ön Kökar EU-finansiering på över 1 miljon euro delvis för att deras analys kunde peka på bristerna i öns hållbara energiförsörjning.

Ett annat faktum är att vi på nationell nivå saknar tillförlitlig kunskap och fakta om våra bebodda öar. Vi kan med säkerhet inte ens säga hur många de är. Myndighetsbeslut och lagberedning görs på basen av tillgänglig kunskap, därför behövs både mer skärgårdsforskning och statistik över våra skärgårdsområden. Bobarhetsanalyserna är även ett led i detta.

Inom temanätverket arrangerar Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi utbildningar, workshoppar och möten kring bobarhet i de deltagande skärgårdsområdena. Nätverket är tvåspråkigt och fungerar också som en brobyggare mellan de olika språkområdena. Åtta workshops utgående från de olika delområdena inom bobarhetsanalysen kommer att arrangeras, varav fyra arrangeras som fysiska träffar. De olika Leadergrupperna och föreningen Finlands Öar utser deltagarna till de fysiska träffarna, medan de digitala utbildningsdagarna är öppna och gratis för alla intresserade.

Under nätverksträffarna får deltagarna information och handledning kring bobarhetskonceptet, men vi får

nätverk i Europa är uppbyggda, eftersom representanter för dem kommer att delta i varje nätverksträff.

Workshop 1 – Temanätverket Habitability, bakgrund och bobarhetsanalys arrangeras tisdagen den 1 februari kl 13–16 på Zoom. Utbildningsdagen är öppen och gratis för alla intresserade. [Anmäl dig här!](#)

Vi hoppas på ett stort deltagande från alla Finlands skärgårdsområden! Varmt välkommen med!

Åbo Akademielle neljännesmiljoona euroa saariston asuttavuutta koskevan verkoston luomiseen

Asuttavuus on erityisesti pienten saaristoyhteisöjen tarkastelua ja kehittämistä varten kehitetty työkalu. Asuttavuuden käsite on läheistä sukua YK:n kestäväen kehityksen tavoitteille ja Agenda 2030:lle. Asuttavuus tuo globaalit kestävyystavoitteet paikalliselle tasolle ja tekee niistä konkreettisempia. Saaristoyhteisön asuttavuus tarkoittaa, että asukkaille on työpaikkoja, asuntoja, koulu, lauttayhteyksiä, yhteisöllisyyttä – kaikkea sitä, mitä kestävä yhteiskunta tarvitsee voidakseen pitää huolta ihmisistään, luonnostaan ja ympäröivästä meri- tai vesialueesta.

Asuttavuuden käsite kehitettiin Ahvenanmaalla. Kökarin saarella, vuosina 2018-20.

Asuttavuusanalysissa arvioidaan yhteisön toimivuutta ja toimintamahdollisuuksia seitsemällä osa-alueella, jotka ovat paikallistalous, ympäristö sekä maalla että vesillä, energia, vesihuolto, kunnalliset palvelut, paikallisidentiteetti ja hyvinvoivat ihmiset. Tarkastelu tapahtuu 45 eri indikaattorin avulla.

Työ- ja elinkeinoministeriö on Varsinais-Suomen liiton kautta myöntänyt Åbo Akademin Saaristoinstituutille rahoitusta Habitability-verkostoa varten vuosiksi 2022-23. Yhteistyökumppaneina hankkeessa on 12 Leader-ryhmää, joilla on saaristoalueita, sekä Suomen saaret ry. Teemme yhteistyötä myös Suomen kansallisen Saaristoasiain neuvottelukunnan kanssa.

Habitability-verkoston toiminnalla ja saariston asuttavuuden tarkastelulla on kaksi yhtä tärkeää tavoitetta. Ensinnäkin haluamme vahvistaa saaristoyhteisöjen elämänlaatua ja elinvoimaisuutta, ja tämän myötä houkuttelevuutta asuinpaikkana. Toiseksi haluamme saada aikaan toimivan, maanlaajuisen ruohonjuuritason saaristoyhteisöjen verkoston. Yhdessä olemme vahvempia!

Toivomme, että hankkeen myötä tullaan tekemään asuttavuusanalysejä monista eri puolilla Suomea olevista saarista. Asuttavuusanalyysi voi tehdä näkyväksi, mitä asuttavuuteen vaikuttavia tekijöitä kunkin saaren kohdalla tulisi kohentaa, mutta myös nostaa esille jo olemassa olevia vahvuuksia. Asuttavuusanalyysi voi toimia saaren tai saaristoalueen kehittämisen lähtökohtana. Esimerkiksi Kökar sai yli 1 miljoonan euron EU-rahoituksen osittain sen perusteella, että heidän tekemänsä asuttavuusanalyysi toi esille selkeitä kehittämiskohteita saaren energiahuollossa.

Myöskään kansallisella tasolla ei toistaiseksi ole olemassa riittävästi luotettavaa ja laadukasta tietoa maamme asutuista saarista. Emme varmaksi tiedä edes, miten monta niitä on! Viranomaispäätökset ja lakien valmistelu tehdään olemassa olevan tiedon pohjalta, ja siksi saaristoalueisiin liittyvä tutkimus ja tiedon kerääminen on erittäin tarpeellista. Asuttavuusanalyysit omalta osaltaan tuottavat tätä päätöksentekoa tukevaa tietoa. Tämän vuoksi on myös tärkeää, että saamme mukaan mahdollisimman monia erilaisia saaria eri puolilta Suomea.

Åbo Akademin Saaristoinstituutti järjestää Habitability-verkostolle koulutuksia, työpajoja ja tapaamisia liittyen asuttavuuteen verkostoon osallistuvilla saaristoalueilla. Verkosto on kaksikielinen ja toimii sillanrakentajana erikielisten saaristoalueiden välillä. Tulemme järjestämään kahdeksan työpajaa liittyen asuttavuusanalysin osa-alueisiin. Näistä neljä tulee olemaan lähitapaamisia, ja näiden neljän lähitapaamisen osallistujat nimeävät Leader-ryhmät ja Suomen saaret ry. Etänä toteutettavat koulutustapahtumat on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille ja ne ovat maksuttomia.

Verkoston tapaamisissa osallistujat saavat tietoa ja ohjausta asuttavuuden käsitteestä ja sen

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate](#) ▼

Tutustumme myös muihin eurooppalaisiin verkostoihin ja siihen, miten ne toimivat, ja tapaamme niiden edustajia.

Työpaja 1 – Habitability-verkostosta ja asuttavuusanalyysista järjestetään tiistaina 1.2.2022 klo 13-16. Koulutuspäivä toteutetaan etänä Zoom-yhteydellä ja se on ilmainen ja avoin kaikille kiinnostuneille. [Ilmoittaudu tästä!](#)

Toivomme mukaan monia osallistujia kaikilta Suomen saaristoalueilta!
Lämpimästi tervetuloa mukaan!

Pia Prost, Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi, pia.prost@abo.fi, +358 50 338 1710

Cecilia Lundberg, Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi, cecilia.lundberg@abo.fi, +358 46 920 2007

Christian Pleijel, Kökar, christian@pleijel.ax, +358 45 7342 8825

God Jul! Hyvää Joulua!

**Skärgårdshavets
Biosfärområdes glögg**
i samarbete med projektet KulTa

- 1 l lokal äppelmust
- 3 kanelstänger
- 1-2 stjärnans
- 3 hela kardemumma
- 1-2 dl inhemskt socker

Hetta upp äppelmusten och alla kryddor i en kastrull. Smaka och tillsätt vatten och socker vid behov. Håll glöggen varm på spisen tills du är nöjd med smaken. Avnjut glöggen tillsammans med jultårter med en lokal sylt.

**Saaristomeren
Biosfäärialueen glögi**
yhteistyössä KulTa-hankkeen kanssa

- 1 l paikallista omenatuoremehua
- 3 kanelitankoa
- 1-2 tähtianista
- 3 kokonaista kardemummaa
- 1-2 dl kotimaista sokeria

Kuumenna omenamehu sekä mausteet kattilassa. Maista ja lisää tarvittaessa sokeria ja vettä. Pidä glögi kuumana kunnes olet tyytyväinen makuun. Nauti glögi joulutorttujen kanssa, käytä joulutortuissa paikallista hillaa.

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate](#) ▼

KONTAKTUPPGIFTER - YHTEYSTIEDOT

Skärgårdshavets biosfärområde, Pargas stad, Handelsmansvägen 1, 21710 Korpo
Saaristomeren biosfäärialue, Paraisten kaupunki, Kauppamiehentie 1, 21710
Korppoo

info@biosfar.fi

www.biosfar.fi

Katja Bonnevier, koordinator, koordinaattori
040-3562655, katja.bonnevier@pargas.fi

Pia Prost, kommunikötör, tiedottaja
050-3381710, pia.prost@pargas.fi

Erika Silventoinen, Bioafäarakademin, Biosfääriakatemia
045 274 1940, erika.silventoinen@biosfarakademin.fi

This email was sent to <<Email Address>>

[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)
Skärgårdshavets Unesco biosfärområde · Handelsmansvägen 1 · Korpo 21710 · Finland

